

Dieren met een hoge ziektevrijstatus ziektevrij houden lukt

Peter Vesseur, PV

In de Bedrijfshygiënische Unit (BU) van het Proefstation voor de Varkenshouderij zijn dieren met een hoge ziektevrijstatus opgelegd. De ziektevrijstatus van deze dieren is vervolgens regelmatig gecontroleerd. Het is mogelijk gebleken deze populatie vrij te houden van ziektekiemen die minder goed via de lucht worden overgedragen. Van enkele ziektekiemen die zeer gemakkelijk via de lucht worden overgedragen bleef de populatie niet vrij. Dit was ook de verwachting, omdat er geen maatregelen genomen waren tegen via de lucht overdraagbare ziektekiemen.

De Bedrijfshygiënische Unit (BU) is ingericht als een apart bedrijf met een eigen ingang vanaf de openbare weg. De BU is gesitueerd op een hoek van het bedrijfsterrein van het Proefstation voor de Varkenshouderij (PV) te Rosmalen. De BU is uitgerust met een hygiënesluis met douche. Douchen en volledig wisselen van kleding is verplicht indien de BU wordt betreden. Er zijn extra maatregelen genomen voor de weting van ongedierte. Er zijn geen extra voorzieningen getroffen om infecties via de lucht te voorkomen. De binnenkomende lucht wordt niet gefilterd of met bijvoorbeeld UV-C behandeld ter voorkoming van ziekte-insleep. De kleinste afstand tussen de BU en een andere stal (vleesvarkens) van het PV is, hemelsbreed, 130 meter.

De unit is bevolkt met zeugen en biggen die, evenals de bestaande populatie van het PV, vrij zijn van veeziekten, de ziekte van Aujeszky, toxinevonnende *Pasteurella multocida* (de verwekker van Atrofische Rhinitis) en *Sarcoptes scabiei* (de veroorzaker van schurft). Bovendien was deze populatie vrij van: Lelystad-virus (de verwekker van abortus blauw); *Influenza-virus* (de verwekker van griep); *PRCV* ofwel het Porcine respiratory corona virus (dat geen grote schade veroorzaakt, maar wel bescherming tegen het TGE-virus biedt); *Mycoplasma hyopneumoniae* (de verwekker van "biggengriep"); *Actinobacillus pleuropneumoniae* type 2 en 9 (verwekkers van longontsteking); *Streptococcus suis* type 2 (een verwekker van gewrichts- en hersenvliesontsteking); *Serpulina* *hyodysenteriae* (de verwekker van dysenterie, vroeger ook wel "vibrio" genoemd).

De verwachting was dat de populatie niet vrij zou blijven van die ziekteverwekkers die gemakkelijk via de lucht binnenkomen. Enkele van dergelijke ziektever-

wekkers zijn dan ook binnengekomen in de BU. Door middel van serologie is geconstateerd dat het Influenza-virus en het PRCV-virus zijn binnengekomen. Opvallend is evenwel dat het Lelystad-virus gedurende de afgelopen 10 maanden nog niet is binnengekomen, terwijl dit wel werd verwacht. Mogelijk is er in de bestaande populatie van het PV in de endemische situatie (de huidige situatie waarin het virus op het PV aanwezig is en zich binnen de bestaande populatie verspreidt) onvoldoende virusproductie geweest om ook tot infectie van de BU te leiden.

De populatie in de BU is, behalve van die ziekteverwekkers waarvan het PV toch al vrij was, ook vrij gebleven van een aantal ziektekiemen die minder eenvoudig via de lucht worden overgedragen. Dit betrof: *S. hyodysenteriae*, *S. suis* type 2, *A. pleuropneumoniae* type 2 en 9 en *M. hyopneumoniae*.

Besmetting via diersmateriaal is uitgesloten omdat geen nieuw diersmateriaal in de BU is aangevoerd.

Wat betreft *S. hyodysenteriae* is bekend dat, naast de strenge hygiënemaatregelen, de ongediertewering van zeer groot belang is. Wat betreft *S. Suis* is vooral de hygiëne van belang. Wat betreft *A. Pleuropneumoniae* en *M. Hyopneumoniae* speelt ook de afstand tussen de bedrijfseenheden mee. De populatie in de BU is vrij van deze ziekteverwekkers gebleven,

Goede isolatie en bijpassende bedrijfsvoering blijken een goede hulp om varkenspopulaties vrij te houden van een groot aantal moeilijker via de lucht over te dragen varkensziekten. Een grotere afstand tussen een besmette en vrije populatie (meer dan 300-500 meter) of het nemen van extra maatregelen ter voorkoming van besmetting via de lucht zouden wel meer zekerheid geven. ■